

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “НИШ”

ХVII СИМПОЗИЈУМ ЕПИЗООТИОЛОГА И ЕПИДЕМИОЛОГА

(ХVII Епизоотиолошки дани)

ЗБОРНИК КРАТКИХ САДРЖАЈА - BOOK OF ABSTRACTS -

Хотел "Tami Residence" - Ниш
23 - 24. април 2015. год.

Издавач / Publisher

Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society

за Издавача / for the Publisher

Проф др Брана Раденковић Дамјановић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, виши научни сарадник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. *Суботица*

Тираж / Copies: 250 примерака

ISBN

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ “НИШ”

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
РЕГИОНАЛНИ ОДБОРИ ВЕТЕРИНАРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
НИШАВСКОГ, ЈАБЛАНИЧКОГ, ПЧИЊСКОГ, ТОПЛИЧКОГ И ПИРОТСКОГ ОКРУГА

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР / GENERAL SPONSOR

IDEXX

СПОНЗОРИ / SPONSORS

EKOSAN d.o.o
VETERINARSKI ZAVOD SUBOTICA a.d.
ALFA GENETICS d.o.o.
VIVOGEN d.o.o.
MARLO FARMA d.o.o
KRKA-FARMA d.o.o. Beograd
VETERINA.INFO

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић
Секретари: др Милош Петровић, Зоран Раичевић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић
Технички секретар СВД-а: Катарина Вуловић

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Мирослав Валчић, Будимир Плавшић, Иван Павловић, Соња Радојичић, Зоран Дебељак, Милош Петровић, Миланко Шеклер, Сава Лазић, Александар Поткоњак, Милена Живојиновић, Весна Милићевић, Снежана Радивојевић, Бојана Гргић, Драгана Димитријевић, Снежана Медић, Алмедина Зуко, Иван Топлак, Љубо Барбић

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Александар Живуљ, Миланко Шеклер, Александар Томић, Тибор Молнар, Ђорђе Јанку, Мирољуб Дачић, Славонка Стокић Николић, Слободан Станојевић, Слободан Максимовић, Драган Рогожарски, Милена Живојиновић, Милијана Нешковић, Братислав Кисин, Зоран Раичевић, Владимир Полачек, Ненад Јовановић, Бранка Видић, Бојана Гргић, Снежана Радивојевић, Божидар Љубић, Снежана Медић, Влада Теодоровић, Миленко Стеванчевић, Будимир Плавшић, Јелица Узелац, Мирослав Ћирковић, Добрила Јакић-Димић, Дарко Бошњак, Мишо Коларевић, Милица Лазић, Марко Филиповић, Милош Петровић, Зоран Рашић, Слободан Илић, Љубомир Милић, Петар Миловић, Миодраг Николић, Дејан Лаушевић, Драго Недић, Томислав Киш, Боико Ликов, Илија Тачев, Дине Митров, Славчо Мреношки, Теуфик Голетић.

КОНТРОЛА БВДВ ИНФЕКЦИЈЕ - ДОБИЈАЊЕ ЗАПАТА СЛОБОДНОГ ОД БВДа

Тамаш Петровић^{1*}, Дејан Бугарски², Будимир Плавшић², Диана Лупуловић¹,
Госпава Лазић¹, Владимир Полачек¹, Сава Лазић¹

1. Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“, Нови Сад, Србија

2. Управа за ветерину, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Београд,
Србија

Контакт аутор: tomy@niv.ns.ac.rs

Кратак садржај

Највеће штете које инфекција вирусом говеђе вирусне дијареје (БВДВ) наноси говедарству су директне последице трансплацентарне инфекције, као резултат феталних угинућа, конгениталних малформација, неонаталног и постнаталног морталитета укључујући и болест слузница, слаб раст и перформансе преживелих јединки, као и акутних инфекција дигестивног и респираторног система животиња. Економски губитци проузроковани БВДВ инфекцијом могу се испољавати у запату говеда и неколико година након инфекције, наиме БВДВ инфекција се сматра трећом болести по економском значају у говедарству одмах иза куге говеда и слинавке и шапа.

Примарни задатак контроле БВДВ инфекције је превенција пренаталне инфекције. Овај поступак обухвата и установљавање и отклањање перзистентно инфицираних (ПИ) јединки из запата. Након отклањања ПИ животиња велику пажњу треба посветити уношењу нових грла у запат, избегавању контактних инфекција и спречавању појаве трансплацентарне инфекције.

На основу установљених података и реалних предпоставки о раширености БВДВ инфекције на подручју наше државе, великих економских штета до којих она доводи, као и на тенденцију решавања проблема у европским државама и конкурентности наших сточара у производњи млека, меса али и приплодног материјала након придруживања тржишту ЕУ, постоји потреба покретања регулативе у контроли ове вирусне болести говеда код нас. Поменута контрола би се у почетку могла базирати на добровољном програму ерадикације БВДВ инфекције на нивоима запата и успостављању запата слободних од БВДВ инфекције. Сертификацију запата би вршила Управа за ветерину и водила „on line“ доступан регистар таквих запата са свим подацима о запату и датумом важања сертификације запата.

Суштина овог предлога волонтерског програма успостављања запата слободних од БВДа се заснива на неколико корака односно фаза:

Добијању статуса запата слободног од БВДВ инфекције (Сертификат од Управе за ветерину који се издаје на годину дана) на основу нагативног налаза два узаступна серолошка тестирања свих јединки у запату узраста између 7 и 13 месеци у размаку од 6 месеци на присуство антитела против БВДВ.

Одржавању статуса запата слободног од БВДВ инфекције, које се заснива на успостављању контролисаних строгих биосигурносних мера и здравственом

надзору, а верификује у размаку од 6 месеци контролним серолошким испитивањима свих јединки у запату узраста између 7 и 13 месеци на присуство антитела против БВДВ. На основу ових података и негативног серолошког налаза врши се продужавање сертификације запата сваке године за наредни период од годину дана.

Уколико се лабораторијским тестирањем спроведеном за добијање статуса или у већ сертификованом запату утврди позитивни серолошки налаз код јединки узраста 7 до 13 месеци, врши се тестирање свих животиња у запату на присуство БВД вируса и искључивање свих утврђених перзистентно инфицираних (ПИ) животиња из запата (слањем на кланицу). У наредном периоду од годину дана се испитују сва новорођена тела до 7 дана старости на присуство БВД вируса (одмах искључују позитивна). Након годину дана од последње утврђене и уклоњене ПИ једнике врши се серолошко тестирање јединки узраста између 7 и 13 месеци по поступку описаном за добијање статуса слободног запата и након два узастопно серолошки негативна налаза у размаку од 6 месеци, уз успостављене контролисане биосигурносне мере, издаје се Сертификат слободног запата од БВДВ инфекције.

Кључне речи: БВДВ, контрола инфекције, запати слободни од БВДВ инфекције, сертификација

Захвалница: Приказани резултати испитивања су из оквира пројекта TR31084, Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

CONTROL OF BVDV INFECTION – BVDV FREE STATUS OF HERDS

Tamaš Petrović^{1*}, Dejan Bugarski², Budimir Plavšić², Diana Lupulović¹, Gospava Lazić¹, Vladimir Polaček¹, Sava Lazić¹

1. Scientific Veterinary Institute „Novi Sad“, Novi Sad, Serbia

2. Veterinary Directorate, Ministry of Agriculture and Environmental Protection, Belgrade, Serbia

Corresponding author: tomy@niv.ns.ac.rs

Summary

The greatest economic losses caused by BVDV infection in cattle farming are the direct consequences of transplacental infection as a result of fetal deaths, congenital malformations, neonatal and postnatal mortality, including mucosal diseases, and slow growth and poor performance results of the surviving animals, as well as acute infections of respiratory and alimentary infections. Economic losses due to BVDV infection can be seen in a cattle herd even several years after the infection. Moreover, BVDV infection is considered as the third most important disease to cattle farming industry, immediately after cattle plague and the foot-and-mouth disease.

The primary task of BVDV infection control is to prevent prenatal infection. This procedure includes the determination and elimination of persistently infected (PI) animals from the herd. After the removal of these animals, great attention must be paid to introducing new animals into the herd and preventing the occurrence of transplacental infection.

On the basis of existing data and real suppositions about the distribution of BVDV infection in the territory of our state, the great economic damages it causes, as well as the general tendency to resolve problems in European states, and for the competitiveness of our farmers in the production of milk, meat or breeding material and after joining the EU market, it is necessary to draft legal regulations in the control of this bovine viral disease in our country. The mentioned control could be based on the voluntary BVDV eradication program on herd's level in the beginning and on establishing herds with BVDV free status. Certification of BVDV free status of herd will be done by Veterinary Directorate, and the register of herds with BVDV free status (with all the data about the herd and date of validity of the Certificate) could be “on line” available and maintained by the Veterinary Directorate.

The basic of this BVDV free herds volunteer program proposal is based on several steps or phases:

Obtaining the status of BVDV free herd (Certificate of Veterinary Directorate, which is issued for one year) based on the findings of two successive negative serological testing for antibodies against BVDV of all individuals in the herd aged between 7 and 13 months at an interval of 6 months.

Maintaining the status of BVDV free herd, which is based on the establishment of strict and controlled biosecurity measures and health surveillance, and it's verified in an interval of 6 months by control serological analysis of all individuals in the herd aged between 7 and 13 months for the presence of antibodies against BVDV. On the

basis of these data and on the negative serological findings the herd certification shall be extending each year for the next period of one year

If a positive serological finding on the presence of anti-BVDV antibodies is found in individuals aged 7 to 13 months during laboratory testing conducted for the obtaining of BVDV free status or conducted in already certified herd, all animals in the herd shall be tested for the presence of BVD virus. All established persistently infected (PI) animals found during that testing should be excluded from the herd (by sending to the slaughterhouse). In the following period of one year all newborn calves up to 7 days of age should be tested for the presence of BVD virus (positive animals should be immediately excluded). After a year since the last PI animal was identified and removed, the serological testing of individuals between the ages of 7 and 13 months, should be done by the procedure described for obtaining the BVDV free herd status. After two consecutive negative serological findings in the time frame of six months, with established controlled biosecurity measures, the Certificate of BVDV free herds status shall be issued.

Keywords: BVDV, control of infection, BVDV free herds, Certification

Acknowledgements: This paper is a result of the research within the project TR 31084, funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development, Republic of Serbia